

Den 5.1.2007

LO inviterer til konference om multinationale selskaber, skat og velfærd

LO's internationale samarbejdsorganisation, International Faglig Sammenslutning, IFS, udarbejdede i juni 2006 rapporten "Having their cake and eating it too – the big corporate tax break" om multinationale selskabers muligheder for at undgå beskatning. Multinationale selskabers beskatning er et aspekt, som ikke tidligere har været fremtrædende i den danske globaliseringsdebat.

På konferencen skal vi bl.a. diskutere, om ønsket om at tiltrække multinationale selskaber ved hjælp af lempelige skatteregler på sigt kan true velfærdssamfundet.

Konferencen afholdes den 29. januar

kl. 13.00 – 16.00

i LO-huset, Islands Brygge 32 D, 2300 København S

Hvis du vil se rapporten "Having their cake and eating it too", kan den downloades her: <http://www.icftu.org/displaydocument.asp?Index=991224797&Language=EN>

Vi beder dig sende din tilmelding til sea@lo.dk inden den 22. januar 2007

Program:

Kl. 13.00 – 13.15	Velkomst v/ LO-formand Hans Jensen
Kl. 13.15 – 13.30	Præsentation: "Having their cake and eating it too – the big corporate tax break" v/ Kristian Weise, IFS
Kl. 13.30 – 15.00	Indlæg fra repræsentanter for virksomheder, universitetet og politikere.
Indledere:	Professor Pascalis Raimondos-Møller
Danfoss A/S v/ adm. direktør Jørgen Mads Clausen (indbudt)
Venstres skatteordfører Kim Andersen (indbudt)
Socialdemokratiets skatteordfører John Dyrby
Kl. 15.00 - 15.15	Kaffepause
Kl. 15.15 – 15.45	Debat
Kl. 15.45	Afslutning v/ LO-formand Hans Jensen

LO-konference om multinationale selskaber, skat og velfærd (baggrund)

Beskatning af multinationale selskaber

De multinationale virksomheder har i dag en række muligheder for at reducere eller helt undgå skatteindbetalinger. Muligheder, som de i højere og højere grad drager fordel af. De flytter deres hovedkvarterer til lande, hvor skatten er lav, eller opretter mere eller mindre kunstige datterselskaber i skattely.

Derved kan de rykke rundt på overskud og gæld, kræve kunstigt høje priser for varer, der sælges i lande med høje skattesatser, og placere rettighederne til deres firmanavne i lande med lave skattesatser. Alt i alt minimerer de det af deres samlede overskud, der skal betales i skat.

Det giver i sig selv et velfærdstab i de lande, der mister en betydende skattekilde eller som løbende snydes i skat af et udvalg af multinationale selskaber. Men de multinationale virksomheders muligheder, og den måde de udnytter dem på, er også med til at lægge pres på de generelle satser for selskabsskatter.

Det sker dels fordi niveauet for selskabsbeskatning er blevet et parameter i tiltrækningen af investeringer, dels fordi omfanget af skatteunddragelse alt andet lige er større, når der er større forskelle mellem forskellige landes niveauer for selskabsbeskatning.

International skattekonkurrence

Den økonomiske globalisering, og den øgede interne økonomiske afhængighed mellem flere og flere lande, som den er kendetegnet ved, har ændret på de fundamentale forhold for skatter og skattepolitik.

Fra at være et næsten fuldstændigt nationalt anliggende, som de fleste lande kunne fastsætte uden at skele til naboer eller andre samarbejdslande, er det blevet et område, der i høj grad påvirkes af, hvad andre foretager sig.

Særligt i forhold til beskatningen af virksomhedsoverskud har der inden for de seneste årtier fundet en væsentlig konvergens mellem nationale politikker sted.

Danmark har fulgt godt med i både den globale og europæiske skattekonkurrence, og løbende placeret sig i den billige ende af feltet. Siden 1985, hvor skattesatsen var på 50 %, har Danmark således skåret 22 procentpoint af selskabsskatten. I 1995 var den nominelle skattesats for virksomheder 34 % her i landet. I 1999 blev den reduceret til 32 %, i 2001 til 30 %, og igen i 2005 til 28 %. I 1995 lå man således 4 procentpoint under det daværende EU-gennemsnit, mens man i 2005 lå 1,9 procentpoint under gennemsnittet for de samme 15 'gamle' EU lande. Med tilgangen af de nye medlemslande i 2004 og 2007 ligger Danmark dog nu under det generelle EU-gennemsnit, og spørgsmålet er naturligvis, om det vil sætte yderligere pres på den danske selskabsskat?

Skatteunddragelse

Forskellen mellem lovlig og ulovlig skatteunddragelse er i yderste instans en fængselsmur, men oftest afgøres den dog snarere af advokaters snilde og retssamfunds magtesløshed.

Konsekvensen af skatteunddragelse er dog den samme, hvad enten den er lovlig eller ulovlig: færre bidrag til de offentlige udgifter fra erhvervslivet og en større byrde på arbejdere og forbrugere – eller blot færre penge at drive stater for.

Når man vurderer et eventuelt tab, er det ellers vigtige spørgsmål om lovlighed derfor sekundært. For i sidste ende: Hvis der er et hul i skattelovgivningen, må det fyldes ud, mens skattemæssige lovbrudere må straffes, hvis de findes. Og om en given skatteunddragelse er lovlig eller ulovlig er ofte svært at bestemme, ikke mindst hvis man er lægmand eller blot anskuer spørgsmålet i et bredere perspektiv. At skatteunddragelser finder sted, er derimod åbenlyst.

I Danmark er tendenserne fra britiske og amerikanske undersøgelser blevet bekræftet. En undersøgelse, som Oxford Research foretog for Ugebrevet A4 i 2002, viste således, at ud af de 65 multinationale selskaber, der i 2001 havde en omsætning i Danmark på mere end 1 milliard danske kroner, var der 22, som ikke betalte én krone i skat i Danmark det år, og 20, som kun betalte under 20 millioner kroner. Og det til trods for, at de 22 havde en samlet omsætning på over 50 milliarder danske kroner, mens de 20 omsatte for godt 40 milliarder kroner.

Den korte forklaring er naturligvis, at de fleste af dem løbende kører med underskud og dårlig økonomi. Men meget tydede ifølge undersøgelsen på, at de fleste af dem også stod bag ulovlig kanalisering af pengestrømme ud ad landet.

Der kan være flere legitime årsager til, at ellers sunde virksomheder ikke betaler store summer i skat, eller at virksomheder med en stor omsætning ikke genererer skattepligtige overskud. Det kan både være på grund af afskrivninger på investeringer, fordi de simpelt hen ikke tjener penge eller fordi virksomhedens aktiviteter skal sættes i forhold til investeringer i dets hjemland.

Oftest er der dog også mindre legitime forhold, der gør sig gældende. De fleste multinationale selskaber har nemlig parallelt med den stigende globalisering fundet det nemmere og nemmere at drage fordel af at dele sig op i forskellige enheder på papiret, og bogføre ikke-eksisterende transaktioner, som om de virkelig fandt sted. På denne måde kan de flytte overskud fra, hvor de er optjent, til steder, hvor de ikke beskattes eller kun beskattes marginalt.

Uenighed om 'tabet i Danmark'

Både Skatteministeriet, Det Økonomiske Råd og forskellige akademikere har forsøgt at estimere, hvor meget den danske statskasse går glip af på grund af skatteunddragelser gennem indkomstransformation, særligt 'transfer pricing'.

Vismand og professor ved Handelshøjskolen i København Søren Bo Nielsen var i 1997 med til at anslå, at der i 1992 blev flyttet omkring 15 milliarder kroner til udlandet for at undgå virksomhedsbeskatning herhjemme.

I 2001 vakte Det Økonomiske Råd stor opsigt, da de i deres vurdering af Danmarks økonomi satte omfanget af indkomsttransformation fra 1995 til 1997 til mellem 20 og 40 milliarder kroner om året. Hvis det var omfanget, betyder det, at statskassen i disse år gik glip af mellem 7 og 14 milliarder kroner om året på grund af sådanne skattelege.

Konsekvenser for fremtidens velfærd

Det er formentlig umuligt at give et endegyldigt svar på, hvor stort omfanget af multinationale selskabers skatteunderdragelser er – både i Danmark og i udlandet. Uafhængigt af om den danske statskasse går glip af 1-2 eller 7-14 milliarder kroner om året på grund af indkomsttransformation og lignende, så svarede den ene milliard, som de danske skattemyndigheder tjente hjem på sin indsats mod forkerte transferpriser, til prisen på godt og vel 3.000 plejehjemspladser i de år. Og selvom selskabsskatten langt fra er den primære beskatningsform i Danmark, så svarede de 56,1 milliarder kroner, som den indbragte i 2005, nogenlunde til, hvad det kostede at drive samtlige sygehuse i Danmark det år eller godt og vel 80 % af udgifterne til den danske folkeskole.

Finansieringen af fremtidens velfærd er til diskussion i de fleste lande, ikke mindst i Danmark. Enten må vi acceptere, at der ikke vil være råd til noget, der bare ligner dagens velfærdsydelse, eller også skal vi alle arbejde hurtigere, mere og længere, argumenteres det fra økonomer og politikere. Og det er et refræn, der går igen i de fleste lande.

Men på samme tidspunkt sker der altså en skævvridning af skattebetalingerne i mange af disse lande. Virksomhederne, særligt de multinationale, har rekordstore overskud, men betaler færre og færre skatter. Og hvis den internationale skattekonkurrence – drevet af de multinationales jagt på fordelagtige investeringsvilkår og implicite trusler om at flytte overskud til lande med lavere beskatning – fortsætter, som den har gjort i de sidste årtier, kan selskabsskatter, som vi kender dem i dag, hurtigt være historie.

Det betyder på den ene side, at det er lønmodtagerne, der i endnu højere grad, end det er tilfældet i dag, må dække finansieringen af den offentlige velfærd i fremtiden. Men det betyder på den anden side også, at det ikke kun er demografiske forhold, der kan ende med at sætte fremtidens velfærd under pres.